

Leestekst voor docenten Afval + papier

Wat is afval eigenlijk? Afval zijn dingen en spullen die je niet meer kunt gebruiken en die je weggooit. Dieren maken afval, maar dat komt terug in de natuur en zorgt ervoor dat kleinere dieren te eten hebben. Als het afval heel klein is geworden kunnen zelfs de planten er weer van eten.

Mensen maken ook afval. Al heel lang.

Vroeger hadden wij eigenlijk een beetje hetzelfde soort afval dat dieren hebben: etensresten, resten van een vuurtje, poep en plas, kledingsresten die van dierhuiden waren gemaakt. Maar tegenwoordig hebben mensen heel andere spullen als afval. Plastic, ijzer, batterijen, papier en karton, kleding, en ga zo nog maar door. Een deel van dit afval kan in de natuur 'verteren'. Dan eten kleine beestjes in de bodem de stukjes klein. Totdat ze zo klein zijn geworden dat de planten er weer van kunnen eten.

Maar ander afval kan de natuur niet verteren, of het gaat heel lang duren. Het afval van jullie grootouders vroeger zag er heel anders uit dan ons afval nu. Vroeger deden de mensen nog zuinig met hun spullen. Als iets stuk was kon je het vaak nog maken en kon het nog een hele tijd gebruikt worden. Sokken met gaten werden gestopt en kleren versteld. De zadelmaker repareerde tassen. Potten en pannen gingen naar de ketellapper, scharen en messen naar de scharensliiep.

Keukenafval, etensresten, waren voor de huisdieren, en hun poep kwam weer in de tuin voor de planten. Krantenpapier werd gebruikt als wc-papier of om de houtkachel mee aan te maken. En wie boodschappen ging doen nam een melkkan en een mand of tas mee. Eén keer in de week was het wasdag. In de schuur werd een tobbe vol sop gemaakt. Daarin werd de hele was gedaan. Onze groot- en

overgrootouders hadden veel minder afval dan wij.

Wij leven nu in een wegwerp maatschappij. Dat wil zeggen dat we heel veel spullen weggooien. Als je een paar repen chocolade koopt in de supermarkt dan zitten er vaak 5 repen in een soort plasticzakje verpakt. Die vijf repen zitten ieder weer in een stuk aluminiumfolie met een wikkel van papier eromheen.

Als je alle repen uitpakt, heb je ernaast bijna net zo'n grote hoop aan papier, aluminiumfolie en plastic. En dat gaat de prullenbak weer in.

En heel veel van dat afval kan niet zomaar door de natuur 'verteerd' worden. We krijgen een grote afvalberg.

Een heleboel van die dingen zijn opnieuw te gebruiken, of je maakt er wat anders van. In veel arme landen maken veel kinderen van bijvoorbeeld lege colablikjes speelgoed; autootjes, vliegtuigjes enz. Of van oude autobanden maken ze weer nieuwe dingen waar ze mee kunnen spelen. Maar ook in rijkere landen zoals Nederland worden dingen opnieuw gebruikt of gemaakt.

Opdracht voordat jullie naar Het Spookbos komen om de veldles Afval+papier te doen:

Laat de kinderen al het papierafval dat in één dag door de brievenbus thuis komt mee naar school nemen. Als er in de school een weegschaal staat kun je de hele stapel eens wegen.

Komt het gewicht overeen met iemand uit de groep???

Bron: De wereld een vuilnisbelt? Barbara Veit, Christine Wolfrum. 1993